

SFÚ slávnostne otvára zrekonštruované a novovybudované priestory sídelnej budovy

Minulý rok v lete vstúpil Slovenský filmový ústav (SFÚ) do rozsiahlej prestavby a modernizácie svojej sídelnej budovy, ktorej hlavným zámerom bolo predovšetkým dobudovanie pracovísk filmového archívu a dokumentácie, aby sa vytvorili čo najlepšie podmienky pre archivovanie zbierkových materiálov, ale aj zlepšenie podmienok práce v jednotlivých oddeleniach a kvalitnejšie poskytovanie služieb. Po ukončení prvej etapy prestavby budovy SFÚ, ktorej rekonštrukcia kompletne stála takmer 23 mil. Sk, bola budova v máji 2004 skolaudovaná a 2. septembra 2004 boli vo vynovených priestoroch SFÚ sprístupnené oddelenia pre všetkých užívateľov služieb. Dňa 23. septembra 2004 budú priestory SFÚ slávnostne otvorené za osobnej účasti ministra kultúry Rudolfa Chmela, generálneho riaditeľa SFÚ Petra Dubeckého a autorov projektu rekonštrukcie, architektov Rudolfa Žákovského a Jarmily Žákovskej.

Výsledkom prvej etapy prestavby SFÚ bola realizácia najnevyhnutnejších stavebno-technických zmien budovy. Uskutočnila sa prestavba podkrovia na 7. poschodí, čím SFÚ získal 250 m² s krásnou panorámou na „starú“ Bratislavu. Zabudoval sa nový výťah s predĺžením do suterénu a podkrovia. Rozšíril sa archív filmov a dokumentácie v suteréne a dvorové priestory na prízemí a na 2. poschodí, kde sa zlepšil aj priestorovo-dispozičný a technický stav knižnice. Novú podobu získali aj kancelárske prevádzky na 3. a 4. poschodí. Zásadnou úpravou bola aj rekonštrukcia technickej infraštruktúry (rozvody kúrenia, vody, kanalizácie), realizácia novej prípojky vody a elektroprípojky, montáž štruktúrovanej kabeláže pre počítačovú sieť a telefónny rozvod spolu s rozvodmi elektrického zabezpečovacieho systému, prístupového systému a elektrickej požiarnej signalizácie.

Podľa slov Petra Dubeckého „*priestory dostali novú dynamickú tvár a SFÚ v nich môže fungovať minimálne ďalších dvadsať až tridsať rokov. Bežný návštevník však konkrétne zmeny pocíti predovšetkým v tých priestoroch, ktoré sú určené pre styk s verejnosťou. Myslím si, že novovytvorená študovňa s čítarňou na prvom poschodí zodpovedá typologickým výstupom, ktoré sa dnes štandardne užívajú. V blízkej dobe bude v študovni niekoľko prístupov na internet a vzhľadom na dobudovanie počítačovej siete v SFÚ bude jednoduchšia aj komunikácia medzi odbornými pracovníkmi a jednotlivými žiadateľmi o služby. Intenzívnejšie je v SFÚ zabezpečená aj ochrana archívnych fondov, pretože je možné monitorovať vstupy do jednotlivých priestorov SFÚ. Ochrana národného kultúrneho dedičstva je tak na zodpovedajúcej úrovni a hlavne v takom režime, v akom to od nás zriaďovateľ požaduje.*“

O prestavbe a modernizácii sídelnej budovy SFÚ sa po prvýkrát začalo hovoriť na jeseň roku 1999. Pôvodný projekt prestavby v sume 50 mil. Sk pozostával z troch etáp, no napriek tomu, že bol schválený ako vládny program, neuskutočnil sa a jeho realizácia bola finančne zoškrtnaná do súčasnej podoby, ktorej výsledkom je prvá etapa, ukončená vydaním kolaudačného rozhodnutia v máji 2004. Podľa slov Petra Dubeckého, generálneho riaditeľa SFÚ „*už vtedy bolo zrejmé, že prestavba nie je viazaná len na roky 2003 / 2004, pretože stav budovy, jej priestory a pracoviská nedávali veľkú šancu, aby budova mohla fungovať ďalej a vstúpiť adekvátne do 21. storočia.*“

Ukončená prvá etapa prestavby a modernizácie budovy SFÚ priestorovo a stavebno-technicky stabilizovala predovšetkým administratívne a odborné pracoviská SFÚ s výhľadom na ich bezproblémové fungovanie a vývoj. Hlavné zámery koncepcie prestavby – potvrdené aj vydaným územným rozhodnutím v roku 2001 – zostali otvorené do budúcnosti. Podľa slov Petra Dubeckého „*prípadná ďalšia etapa prestavby sa nebude dotýkať priamo sídelnej budovy SFÚ, ale jej prístavby v dvorovej časti, kde projekt počíta s nadstavbou a príjemnou kinosálou pre 70 ľudí, ďalej so zväčšením priestoru na zbierkové fondy hlavne listinného charakteru a s celkovým vstupom do priestorov archívu a dokumentácie. Túto časť môžeme načasovať na obdobie rokov 2006 / 2007.*“

Slovenský filmový ústav (SFÚ)

SFÚ je jedinou národnou, podpornou, vedecko-výskumnou a archívnu inštitúciou v oblasti kinematografie na Slovensku. Sústreďuje, uchováva, ochraňuje a sprístupňuje národné kinematografické dedičstvo. Je správcom filmového archívu špeciálneho významu, vykonáva práva výrobcu na šírenie a použitie slovenských filmových diel, vyrobených organizáciami vo výlučnej pôsobnosti štátu a obchodnou činnosťou zhodnocuje tieto práva. Na pôde SFÚ pracuje Audiovizuálne informačné centrum, ktoré koordinuje medzinárodné programy v oblasti audiovizie. SFÚ poskytuje komplexné informácie a dokumentačné materiály o slovenskom filme, organizuje a spoluorganizuje filmové podujatia doma i v zahraničí, premieta slovenské archívne a umelecky náročné filmy v študijnom kine Filmotéka v priestoroch FK.IC.SK v Bratislave. Súčasťou SFÚ je špecializovaná knižnica a videotéka. Edičné oddelenie SFÚ vydáva filmový mesačník Film.sk a publikácie v štyroch edíciách. Viac informácií o SFÚ nájdete na www.sfu.sk.

História budovy Slovenského filmového ústavu (SFÚ)

Budova na Grösslingovej ulici 32 bola projektovaná a postavená pre stavebnú firmu Pittel & Brausewetter v rokoch 1943 – 1944. Išlo o nájomný dom s 9 bytmi, kancelárskymi miestnosťami umiestnenými na prízemí, druhom a v polovici tretieho poschodia budovy a firemnými prevádzkami v nadzemných podlažiach dvorového objektu. V suteréne boli pivnice bytov, technické priestory, sklady administratívy a protiletický kryt v dvorovej časti. Budova bola po vojne v roku 1946 prevedená do majetku štátu ako konfiškát na základe prezidentského dekrétu. Následne sa tu usídlila Slovenská filmová spoločnosť – od roku 1947 Československé štátne filmové ateliéry a laboratóriá, neskôr Slovenská filmová tvorba. Po vybudovaní filmových ateliérov a laboratórií na bratislavskej Kolibe zostal v objekte filmový archív a s ním súvisiace prevádzky. V roku 1963 bol zriadený Slovenský filmový ústav, ktorý v budove na Grösslingovej 32 sídli od r. 1968 nepretržite až do súčasnosti.

Charakterizácia pôvodného stavu budovy Slovenského filmového ústavu (SFÚ)

Počas polstoročia užívania zostal v sídelnej budove SFÚ zachovaný nielen pôvodný objem a fasády, ale najmä koexistencia administratívno-prevádzkovej funkcie s bývaním a základné zónovanie týchto funkcií (administratíva – spodné podlažia, bývanie – horné). Pôvodný počet bytov klesol z deviatich na súčasných päť. Dispozičné zmeny, predovšetkým prerozdelenie pôvodných halových miestností priečkami v suteréne a prvých dvoch nadzemných podlaží, nepredstavovali výraznejší zásah do statických konštrukcií stavby, priniesli však fragmentizáciu dispozično-prevádzkových kvalít pôvodnej dispozície. S rozšírením kancelárskych plôch o štvrté nadzemné podlažie v pôdoryse bytov sa posilnilo zmiešanie bytovej a administratívnej funkcie na domovom schodisku s výťahom a naopak k zníženiu významu „firemného“ schodiska z prízemia na druhé nadzemné podlažie. Výrazným nedostatkom prevádzky archívu bola (a sčasti zostáva) absencia zariadenia pre vertikálnu prepravu materiálov a potrebnej klimatizácie depozitov. Stavebno-technické úpravy a nedostatočná údržba priniesli postupujúcu fyzickú devastáciu povrchových materiálov a stavebných konštrukcií a stále častejšie havárie na rozvodoch zdravotníckej, ohrozujúce nielen zariadenia kancelárií, ale aj archívne.